

Family Responsibility Office i praktyczne aspekty alimentacji.

Alimenty, zarówno na dzieci jak i na małżonka, z reguły płacone są w oparciu o umowę separacyjną (*Separation Agreement*) lub decyzję sądową (*court order*). Tak długo, jak rodzic zobowiązany do płacenia, wywiązuje się ze swoich zobowiązań, kwestia egzekwowania płatności nie istnieje. Co jednak zrobić, gdy rodzic odmawia płacenia?

Odpowiedź na to pytanie zależy od tego, jaka jest podstawa prawna płacenia alimentów. Jeżeli alimenty płacone są w oparciu o umowę separacyjną, to umowa taka musi być złożona w sądzie (*filed with the court*) przed podjęciem jakichkolwiek kroków zmierzających do egzekwowania płatności. Umowa złożona w sądzie nabiera cech decyzji sądowej i płatności mogą być egzekwowane w taki sam sposób, jak alimenty płacone w oparciu o decyzję sądową.

Warto w tym momencie wspomnieć, że z oczywistych powodów, umowa zawarta ustnie nie może być złożona w sądzie. W praktyce oznacza to, że egzekwowanie płatności opartych o umowę ustną nie jest możliwe, nawet jeżeli rodzic lub współmałżonek przez jakiś czas wywiązywali się z płatności zgodnie z warunkami ustnej umowy. Jedyną możliwością wyegzekwowania alimentacji przy braku spisanej umowy, jest złożenie w sądzie aplikacji o alimentację i uzyskanie decyzji sądowej.

Osoby, które złożyły w sądzie umowę separacyjną oraz te, które otrzymują alimenty w oparciu o decyzję sądową, mogą skorzystać w egzekwowaniu płatności, zarówno związanych z alimentacją dzieci jak i z alimentacją współmałżonka, z pomocy *Family Responsibility Office*.

Family Responsibility Office (czyli FRO) działa pod auspicjami *Ministry of Community and Social Services*. Misją FRO jest pomoc rodzinom w wywiązywaniu się ze swoich zobowiązań rodzinnych, nawet jeżeli osoba uchylająca się od płacenia alimentów wolałaby uniknąć „pomocy” w ich płaceniu. Tym niemniej podstawowym obowiązkiem FRO jest upewnienie się, że osoby uprawnione do otrzymywania alimentów, dostają należne im płatności.

FRO z reguły zaczyna od negocjacji z osobą, która zalega z płatnościami i od wcielenia w życie planu, który ma na celu nadpłacenie zaległości. W przypadku dłużników, którzy chronicznie nie wywiązują się ze swoich zobowiązań, FRO ma w swoim arsenale wiele środków bardziej lub mniej łagodnej perswazji, zaczynając od zobowiązania pracodawcy do potrącania zaległości z pensji dłużnika, poprzez zawieszenia prawa jazdy lub paszportu, a – w skrajnych przypadkach – kończąc na więzieniu.

Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie internetowej Family Responsibility Office pod adresem <http://www.mcsc.gov.on.ca/en/mcsc/programs/familyResponsibility/>. Za swoje usługi FRO nie pobiera opłat.

Co koniecznie trzeba wiedzieć?

Umowa separacyjna lub decyzja sądowa dotycząca alimentacji dzieci lub współmałżonka nie jest wyrokiem dożywotnim. Sądy rozumieją, że sytuacja osoby płacącej alimenty może ulec zmianie na

lepsze bądź na gorsze. Sąd zawsze może zmienić wysokość alimentacji płatnej w oparciu o umowę separacyjną. Warto o tym pamiętać przy zawieraniu takich umów, zwłaszcza jeżeli przedmiotem umowy rodziców jest alimentacja dzieci. Ponieważ alimentacja od rodzica jest prawem dziecka, umowa między rodzicami nie może dzieci pozbawić tego prawa i sądy zawsze mogą zmienić taką umowę, kierując się najlepszym interesem dziecka. Tak więc ojciec, który zgadza się na zostawienie żonie całego majątku rodziny w zamian za obietnicę, że nie wystąpi ona o alimenty, ponosi ryzyko, że w jakiś czas po przekazaniu żonie majątku, może ona złożyć w sądzie aplikację o przyznanie alimentów i otrzymać decyzję sądową przyznającą jej alimenty – w najlepszym interesie dzieci. Dlatego podpisywanie umów separacyjnych bez porady prawnika jest zawsze ryzykowne.

Jeżeli jesteś rodzicem płacącym alimenty i podejrzewasz, że płacisz za dużo, masz dwie opcje. Gdy płacisz w oparciu o umowę, musisz pamiętać, że umowa może być zmieniona tylko za obustronną zgodą lub w oparciu o decyzję sądową. Jeżeli rodzic otrzymujący alimenty nie zgadza się na zmianę umowy, konieczne jest złożenie w sądzie aplikacji o zmianę warunków umowy. Podobna aplikacja musi być złożona, gdy chce się zmienić istniejącą decyzję sądową. Zmiana taka umotywowana może być jedynie drastyczną zmianą sytuacji finansowej osoby płacącej alimenty, w związku z tym aplikacja towarzyszyć musi pełne ujawnienie swojej sytuacji finansowej.

FRO zajmuje się wyłącznie egzekwowaniem istniejących umów i decyzji sądowych i nie jest zainteresowane zmianami sytuacji finansowej osoby, która płaci alimenty. Tak długo, jak umowa nie została zmieniona za zgodą stron lub poprzez decyzję sądową, FRO będzie egzekwować płatności na dotychczasowych zasadach.

Osoby płacące alimenty muszą pamiętać, że decyzje sądowe zasługują na poważne traktowanie a zawarte umowy mają moc decyzji sądowych. I jedno, i drugie nie mogą być samowolnie zmieniane. Wydaje się, że ontaryjski system alimentacji dzieci, prawdopodobnie ze względu na swoją względną prostotę, często zachęca rodziców do samowoli. Ponieważ wysokość alimentacji ustalana jest dość mechanicznie w oparciu o tabelę w zależności od dochodu rodzica płacącego alimenty, wiele osób wychodzi z założenia, że mogą na własną rękę zmienić wysokość płaconych alimentów, a nawet w ogóle przestać płacić, gdy zmieniają się ich dochody. Nie jest to prawdą.

Niewielkie i krótkotrwałe wahania poziomu dochodów w ogóle nie stanowią podstawy do zmiany wysokości alimentów, zwłaszcza tych płaconych na dzieci. Znaczne wahania mogą stać się podstawą do negocjowania z drugim rodzicem nowych warunków płatności lub do złożenia w sądzie aplikacji o zmianę wysokości płaconych alimentów (*application to vary an order or agreement*). W międzyczasie alimenty powinny być płacone w oparciu o „stare zasady”.

Skoro już jestem przy tym temacie, warto wspomnieć, że płatności otrzymywane tytułem Ubezpieczenia od Bezrobocia (*Employment Insurance*) stanowią dochód, od którego nalicza się alimenty, tak samo, jak od każdego innego dochodu. Dlatego utrata pracy nie pozwala na to, aby automatycznie przestać płacić alimenty.

Mimo tego, że prawodawcy ontaryjscy znacznie uprościli kwestię alimentacji dzieci, należy pamiętać, że prawo dotyczące tej kwestii jest nadal na tyle rozległe i skomplikowane, że tylko prawnik może

odpowiedzieć na wszystkie pytania w danej sytuacji. Ponadto, kwestia alimentacji współmałżonka jest znacznie bardziej skomplikowana. Dlatego nie powinno się podejmować żadnych kroków związanych z wywiązywaniem się ze zobowiązań rodzinnych bez uprzedniej konsultacji z prawnikiem.